

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 2-ji metai | 1947 m. lapkričio 1 d. | Kaina 20 kp
№ 35 (40)

Artimiausiu laiku užbaigti bulvių paruošas

Tarybų Lietuvos darbo valstiečiai, sutikdami didžiąją Tarybinės liaudies šventę, aktyviai įsijungė į socialinę kovą dėl greitesnio paruošų plano įvykdymo. Kupiškio apskrities darbo valstiečiai, vykdydami savo pasižadėjimą Didžiajam Stalinui, gerai prieš laiką baigė grūdų ir pieno paruošų plano vykdymą. Bet tam, kad pilnutinai įvykdytume duotąjį drg. Stalinui žodį, Kupiškio apskrities darbo valstiečiai turi pasistengti artimiausiu laiku užbaigti bulvių paruošų plano vykdymą.

Apskirtyje blogiausiai su bulvių paruošų plano vykdymu stovi Subačiaus valsčius. Šio valsčiaus vadovai nusiramino pasiektais laimėjimais grūdų paruošose ir visai pamiršo bulvių paruošas. Todėl čia sistematingai penkiadienis iš penkiadienio laužomas paruošų grafikas. Tokiomis pat nusiramino nuotakomis gyvena ir Svėdasų valsčiaus vadovai. Čia iki spalio mėn. 25 dienos įvykdyta tik 55,3 proc., kai kituose Viesintų ir Šimonių valsčiuose, kur sąlygos yra lygiai tos pačios, bulvių pristatymo planas yra viršytas.

Daugumoje atsilikimo svarbiausia priežastimi yra nepažabotas buožių sabotazas, kuris sistematingai traukia visą apskritį atgal. Prie to dar prisideda ir silpnas vietos partinis ir tarybinis organizavimas į kovą dėl greitesnio bulvių paruošų plano įvykdymo.

Visa tai parodo, kad atsiliekančiuose valsčiuose į bulvių paruošų vykdymo organizavi-

mą nėra atkreiptas reikiamas dėmesys.

Bulvės yra svarbus maisto produktas dirbančiųjų maitinimui, todėl į paruošų plano vykdymą turi būti atkreiptas nemažesnis dėmesys, kaip ir į grūdų paruošas. Čia reikalinga pavartoti tie patys darbo metodai ir patyrimas, kuris yra įgytas grūdų paruošų kampanijos metu. Žalingoms dėsimo nuotakoms turi būti užkirstas kelias. Valsčių partinės, tarybinės ir komjaunimo organizacijos turi atkreipti kuo rimčiausią dėmesį bulvių paruošų užbaigimui. Valsčių ir apylinkių aktyvas, plėsdamas tarp apylinkių socialistinį lenktyniavimą, aiškindamas paruošų ir rinkimų į vietines Tarybas reikšmę, kovodamas prieš buožių sabotazą, turi atsiekti plano įvykdymo užbaigimą artimiausiomis dienomis. Reikalinga skirti visas jėgas tam, kad laiške drg. Stalinui duoti įsipareigojimai būtų išsėti pilnutinai ir pirma laiko. Bulvių paruošų sklandžiam vykdymui rimtą dėmesį turi atkreipti paruošinės organizacijos ir bulvių priėmimo punktai. Bulvių priėmimas turi būti organizuotas taip, kad valstiečiai nebūtų priversti ilgai laukti punkte, kol jas priima. Įtempkime visas jėgas duotam žodžiui ištesėti ir svarbiems valstybiniams uždaviniams įgyvendinti. Artėjančią visiems mums brangią šventę — spalio revoliucijos 30-tas metines sutikime atsiskaitę su valstybe, pilnai ištesėję drg. Stalinui duotus pažadus.

Dar tebeplaukia grūdai

Kupiškio valsčiaus darbo valstiečiai, atlikę savo įsipareigojimus, duotus laiške drg. Stalinui, Didžiojo Spalio garbei dar tebestato viršplaninius grūdus valstybei.

Priešakiniai Gyvakarų apylinkės darbo valstiečiai, apylinkės pirmininko drg. Latvėno paraginti, nutarė ir toliau statyti viršplaninę duoną valstybei. Susirinkime jie davė naujus įsipareigojimus. Valsčių žodis — tvirtas. Gyvakariečiai — jau davė 30 proc. grūdų virš plano.

Gyvakarų kaimo valstietis

drg. Laucius Povilas, energingai kovodamas už viršplanines paruošas, išvežė 300 kg grūdų virš plano. Nemažesniais kiekiais jis stato ir viršplaninį pieną valstybei.

To pat kaimo valstietis drg. Savickas Pranas, sekdamas patriotiniu drg. Lauciaus pavyzdžiu, atiduoda didelius kiekius grūdų ir pieno virš plano.

Metinį pieno paruošų planą Gyvakarų apylinkė įvykdė jau 140 proc. Neseniai baigtas ir valstybinis mėsos paruošų planas.

J. Avyžius

Baigė bulvių paruošas

VIESINTŲ valsčiaus darbo valstiečiai, norėdami garbingiau sutikti Didžiojo Spalio šventę, stengiasi kuogreičiau atsiskaityti su valstybe visose paruošų srityse. Spalio mėn. 24 d. Viesintų valsčiaus valstiečiai bulvių paruošų metinį planą įvykdė

108 proc.

Pirmosios baigė bulvių paruošų planą — Laitelių ir Užubalių apylinkės.

Didžiojo Spalio revoliucijos 30-jų metinių garbei viešintiškiai bulves stato virš plano.

M. Vajavudskas

Svėdasų moksleiviai ruošiasi sutikti Didįjį Spalį

Svėdasų gimnazijos moksleiviai, vadovaujami direktoriaus drg. Kondrato, ruošiasi tinkamai sutikti Didįjį Spalį.

Gimnazijos dalykiniai ir meninės saviveiklos rateliai plečia savo veiklą ir per Spalio revoliucijos 30-tąsias metines įvyks moksleivių vakaras su menine programa. Čia daug darbo įdėda mokytoja drg. A. Pakštienė, kuri savo vado-

vaujamą literatų būrelį paruošia meniniam išstojimui prieš Svėdasų dirbančiuosius.

Gimnazijos vadovybė laiku susirūpino mokslo įstaigos patalpų tinkamu papuošimu.

Be to, Didžiojo Spalio išvakarėse mokiniai turės progą pabūti iškilmingame posėdyje, kuris įvyks gimnazijos salėje.

J. Gaigalas

Briansko sritis. Klincovo siūlų fabrikas, sunaikintas vokiškųjų grobikų, atstatoma nauju techniniu pagrindu. Vienas jo skyrius aprūpintas vaterinėmis mašinomis, vietoje sulfaktorių. Žymiai padidintas staklių skaičius audimo ceche.

30-sioms Spalio metinėms fabriko kolektyvas prisėmė įsipareigojimą duoti virš plano daug gamybinės produkcijos.

Nuotraukoje: viename fabriko ceche. Priešakiniam plane: cecho viršininkas A. D. Pastuchas ir kokybės kontrolierius T. G. Antonenko, I. Rabinovičiaus foto TASS-o spaudos klizė

Pranešimas

apie bulvių paruošų plano vykdymą Kupiškio apskrityje iki 1947 m. spalio 25 d.

Valsčiai	Išpildyta procentais
1 Viesintos	111,9
2 Šimonys	101,7
3 Skapiškis	84,0
4 Kupiškis	80,0
5 Subačius	60,0
6 Svėdasai	55,3

Duona Spalio garbei

Kupiškio valsčiaus darbo valstiečiai su nemažėjančiais tempais tebestato duoną virš plano.

Svydenių apylinkės Balčionas Danielius Didžiojo Spalio 30-sioms metinėms atžymėti atvežė virš plano 437 kg geriausio derliaus grūdų. Jo pavyzdžiu pasekė ir kiti darbo valstiečiai. Grūdų ir kitų maisto produktų statymas dar tebevyksta.

J. Jurgaitis

Blogo vadovavimo išdavos

Šimonių valsč., kaip ir kituose Kupiškio apskrities valsčiuose, jau pravesta žemės reforma. Bet deja, daugelyje vietų žemės reforma pravesta tik popieriuje, o tikrumoje stambūs buožės ir po šiai dienai liko nepaliesti. Todėl ir kyla klausimas, ar ilgai viskas gali taip tęstis? O dėl atsakymo daug galvoti nėtenka. Viena iš svarbiausių prižasčių yra blogas Valsčiaus Vykdomojo K-to vadovavimas.

Kaip gali naujakurs pradėti gyventi, gavęs žemės sklypą buožinio ūkio galulaukėje — krumuose? Kokiu būdu mes paminsime buožių ekonomiką, kada jam paliekama pati geroji žemė ir visas inventorių? Naujakurs paliekamas likimo valiai. Pav., buožė Jėčius, gyv. Nargeliškio kaime, turėjo 60 ha žemės. Nors formaliai V. Vykd. K-to byloje minėtame ūkvyje pravesta žemės reforma, bet žemę kol kas minėtas buožė turi savo globoje (valstybines prievoles per valsčiaus vadovų malonumą vykdė tik nuo 15 ha). Panašių faktų galima valsčiuje priskaityti dešimtimis. Jie

Bulvės virš plano

Artėjant Didžiojo Spalio 30-sioms metinėms, visi darbo valstiečiai dega noru pilnutinai atsiskaityti su valstybe.

Tą gerai suprato Viesintų valsčiaus darbo valstiečiai, kurie pirmieji apskrityje užbaigė grūdų paruošas. Dabar jie jau yra pristatę valstybei daugiau kaip 30 to bulvių virš plano.

„Mes tvirtai laikomės savo žodžio, duoto drg. Stalinui“ — pareiškė valsčiaus vykdomojo K-to pirmininkas drg. Mažuolis.

Reikėtų ir atsiliekančių valsčių vadovams pasekti viešintiškių pavyzdžiu, kad Didžiojo Spalio revoliucijos šventę sutiktume pilnai atsiskaitę su valstybe visose paruošų srityse.

M. Giedrius

29-jų komjaunimo metinių minėjimas Kupiškioje

Spalio mėn. 29 dieną 18 val. kino salėje „Aušra“ įvyko iškilmingas posėdis, skirtas XXIX komjaunimo organizacijos metinėms paminėti. Pranešimą apie komjaunimą ir jo nuopelnus taikiosios statybos ir Didžiojo Tėvynės karo metais padarė LLKJS Kupiškio Apskritis Komiteto sekretorius drg. Timofejevas.

Po pranešimo, karštais plojimai susirinkę dalyviai priėmė sprendimą pasiųsti sveikinimo laišką drg. Stalinui. TSRS ir LTSR himnais iškilmingas posėdis buvo uždarytas.

Po to, susirinkusiems buvo pademonstruotas meninis kinofilmas lietuvių kalboje „Priesaika“. Tokie pat garbingo Lenino komjaunimo 29-jų metinių minėjimai įvyko visuose Kupiškio apskrt. valsčiuose.

M. Laurynaitis

laukia tarybinio teisingumo. Bet faktas, kad valsčiaus vadovybė kol kas nesupranta, o gal ir nenori suprasti savo tiesioginio darbo, kurį jiems patikėjo partija ir tarybinė vyriausybė.

Nekurių valsčių darbuotojai galvoja, kad jų darbo niekas nemato ir nekontroliuoja. Niekas negali paneigti tokių faktų, kad matininkas Mažylis ir Šimonių Valsčiaus Vykd. K-to Žemės Ūkio skyriaus vedėjas Petronis už „malonų“ išgėrimą ir „skanią“ užkandą, neteisėtai išdalino vieną stambų ūkį su tikslu, kad sumažinti buožės valstybines prievoles.

Buvęs Valsč. Vykd. K-to pirmininko pavad. Vilėniškis, panaudodamas savo teises, pradėjo atleidinėti buožinius ūkius nuo prievolių.

Toks valsčiaus vadovų vadovavimo stilius seniai atgyveno savo dienas ir kiekvieno valsčiaus vadovai privaleti turėti taip, kaip nurodo ir moko partija bei vyriausybė.

Š. Uosis

Декларация правъ народовъ Россіи

Именемъ Республики Россійской Народный Комиссар
по дѣламъ національностей
Иосифъ Джугашвили-Сталинъ.
Предсѣдатель Совѣта Народныхъ Комиссаровъ
В. Ульяновъ (Ленинъ).

Didžioji Spalio socialistinė revoliucija ne tik išvadavo dirbančiuosius, bet ir išlaisvinė visus Rusijos tautas, prie carizmo pavergtas kapitalistinės eksploatacijos ir nacionalistinio jungo.

Specialiame tarybų vyriausybės nutarime, žinomame kaip Rusijos tautų teisių deklaracija, buvo nustatyta, kad laisvas Rusijos tautų vystymasis ir pilnas jų lygiateisiškumas reiškiasi įstatymu.

Nuotraukoje: Rusijos tautų teisių deklaracija, atspausdinta 1917 m. lapkričio 15 d. TASS-o spaudos klišė

Partijos gyvenimas

Komunistai mokosi

Skapiškio valsčiuje, partinio organizatoriaus drg. Kondratjevo iniciatyva, suorganizuota partmokykla. Joje mokosi visi valsčiaus komunistai, partijos kandidatai, o taipogi, ir aktyviausieji komjaunuoliai.

Mokykloje dabar nuodugnai studijuojamos Lenino - Stalino biografijos, VKP(b) Istorijos Trumpasis Kursas ir

LTSR Konstitucija.

Pamokas aukštame politiniame lygyje praveda LKP(b) AK instruktorius Skapiškio valsčiuje drg. Šabanovas.

Komunistai plečia savo politinį akiratį. Reikėtų ir kitų valsčių partinėms organizacijoms paskirti Skapiškio pavyzdžiu.

J. Šalčius

Komjaunimo gyvenimas

Ruošiasi Spalio šventei

Subačiaus valsčiaus komjaunuoliai daug padėjo vietos Partiniam Valsčiaus Komiteiui paruošų plano vykdyme. Kasdien jie išvykavo į apylinkes prarasti agitmasinio darbo, organizuoti raudonasias gurguoles.

Valstiečiams gerai pasidarė žinomi vardai komjaunuolių —

agitatorių drg. drg. Micevičiaus, Silieko, Žilinskaitės ir kt.

Dabar Subačiaus valsčiaus komjaunuoliai, vadovaujami gimnazijos mokytojo drg. Liuperio, ruošia turtingą, meninę programą 30-sioms Spalio revoliucijos metinėms paminėti.

V. Magylis

Tigriečių pavyzdžiu

Kupiškio Valstybinio Maluno kolektyvas savo susirinkime davė pažadą sekti tigriečių patriotine iniciatyva ir iki 30-tųjų Didžiojo Spalio metinių įvykdyti metinį gamybinį planą.

Dabar kolektyvas savo metinį gamybinį planą jau įvykdė 127 proc.

Darbe iškilo eilė pirmųjų, kurie, stoje į stachanovininkų vachtą, žymiai viršijo ir dabar tebeviršija savo darbo

norma. Tai drg. drg. Klemka, Laiškonis, Tamašauskas ir kt. Jų vardus žino visas įmonės kolektyvas.

— Tą pasiekti mus įgalino gerai organizuotas agitmasinis darbas darbininkų tarpe. Dabar mes norime atsiekti dar daugiau laimėjimų 30-tojo Spalio garbei — pareiškė Kupiškio Valstybinio Maluno direktorius drg. Šilinis.

M. Majonis

„Paruošų agentas“

Subačiaus valsčius duonos paruošų kampanijoje ilgą laiką atsilikusiai tempėsi uodegoje. Tas faktas turėjo nuolat rūpinti valsčiaus paruošų agentus geriau ir teisingai linkme organizuoti savo darbą. Tačiau Subačiaus valsčiaus paruošų agentų atsilikimas neįaudino. Dar daugiau: agentas Barulis nuolat sistematingai girtuokliavo su

pačiais aiškiausiais buožėmis — sabotuotojais.

Dabar minėtas Barulis visai nesidomi bulvių paruošomis, nors Subačiaus valsčius ir čia gėdingai tebeatsilieka. Idomu kodėl iš „agenta“ iki šio laiko neatkreipia dėmesio Subačiaus valsčiaus vadovai. Atrodo, kad dėl tokio Barulio tupčioti nėra ko.

B. Pavasaris

PASIRUOŠKIME SUTIKTI SPALĮ!

Teisė į darbą

Pirmą kartą žmonijos istorijoje Didžioji Spalio socialistinė revoliucija sukūrė naują valstybės tipą — darbininkų ir valstiečių valstybę — ir išvadavo mūsų žmonių mases iš kapitalistinės prispaudos bei eksploatacijos. Pergalė privedė prie sukūrimo mūsų šalyje socialistinės santvarkos, kurią užtvirtino Stalino Konstitucija. Dabar, ruošiantis rinkimams į darbo žmonių deputatų vietines Tarybas, mes iš naujo kreipiamės į istorinius Stalino Konstitucijos nuostatus, apibrėžiančius piliečių pareigas ir teises.

Kiekvienam tarybiniam piliečiui TSRS Konstitucija suteikė plačias teises į darbą, į poilsį, į mokslą ir kitas. Vienas didžiausių tarybinės liaudies laimėjimų, galimas tik socialistinėje šalyje — yra teisė į darbą. Tai reiškia, kad kiekvienas TSRS pilietis turi teisę gauti darbą su atlyginimu, atitinkančiu jo kiekį bei kokybę. Tarybų valstybė garantuoja darbą ir tuo pačiu nuolatini bei patikimą egzistavimui reikalingų lėšų šaltinį. Mūsų šalyje įvykdytas socialistinis principas, Konstitucijoje įrašytas: „Iš kiekvieno pagal jo gabumus, kiekvienam pagal jo darbą“.

Nepajudamoji teisė į darbą Tarybų Sąjungoje ne tik paskelbta, bet ir praktiškai užtikrinta visa socialistinė liaudies ūkio organizacija. Tą teisę užtikrino nenukrypstamas gamybinių jėgų augimas ir tai, kad tarybinė valdžia pašalino ūkinių krizių galimumą ir likvidavo nedarbą.

Kiekvienas tarybinis pilietis turi teisę naudotis gamybos įrankiais bei priemonėmis. Mūsų šalyje jie priklauso ne privatiems savininkams, bet socialistinei valstybei. Pagal TSRS Konstitucijos 6 straipsnį, žemė, jos gelmės, vanduo,

miškai, gamyklos, šachtos, transportas, valstybės suorganizuotos stambiosios žemės ūkio įmonės yra valstybės nuosavybė, t. y. visos liaudies turtas.

Greta socialistinės ūkio sistemos, kuri yra vyraujanti ūkio forma, TSRS įstatymas leidžia smulkų asmeninį valstiečių bei amatininkų ūkį, pagrįstą jų pačių darbu be svetimų darbo išnaudojimo.

Visa tai — ryškus liudijimas, jog kiekvienas tarybinis pilietis gali tikrai įvykdyti savo teisę į darbą.

TSRS liaudies ūkis reikalauja nuolatinių darbininkų ir tarnautojų skaičiaus padidinimo ir papildymo, dėl to tarybinams žmonėms negresia nedarbas, kuris nuolat gresia buržuazinių valstybių darbo žmonėms.

Po pergalingos Didžiojo Tėvynės Karo pabaigos, į mūsų šalies miestus ir kaimus grįžo milijonai demobilizuotųjų Tarybinės Armijos karių. Visi jie rado sau darbo fabrikuose ir gamyklose, tarybinuose ir kolektyviniuose ūkiuose, įstaigose ir įvairiuose kooperatinuose susivienijimuose. Gindama demobilizuotųjų interesus, tarybų valdžia priėmė įstatymą, kuris įpareigoja tarybinių valstybinių organų, įmonių bei įstaigų vadovus suteikti grįžusiems kariams darbą ne vėliau kaip per mėnesį po jų atvykimo į gyvenamąją vietą.

Kitą vaizdą galima dabar matyti kapitalistinėse šalyse. Ten milijonai demobilizuotųjų karių, grįždami namo, patenka į sumažėjusios gamybos sąlygas ir todėl jie pasmerkti ilgam nedarbui, skurdiui, badoi ir šalčiui.

Priešrevoliucinėje Rusijoje moterims buvo uždarytas kelias į gamybinį darbą.

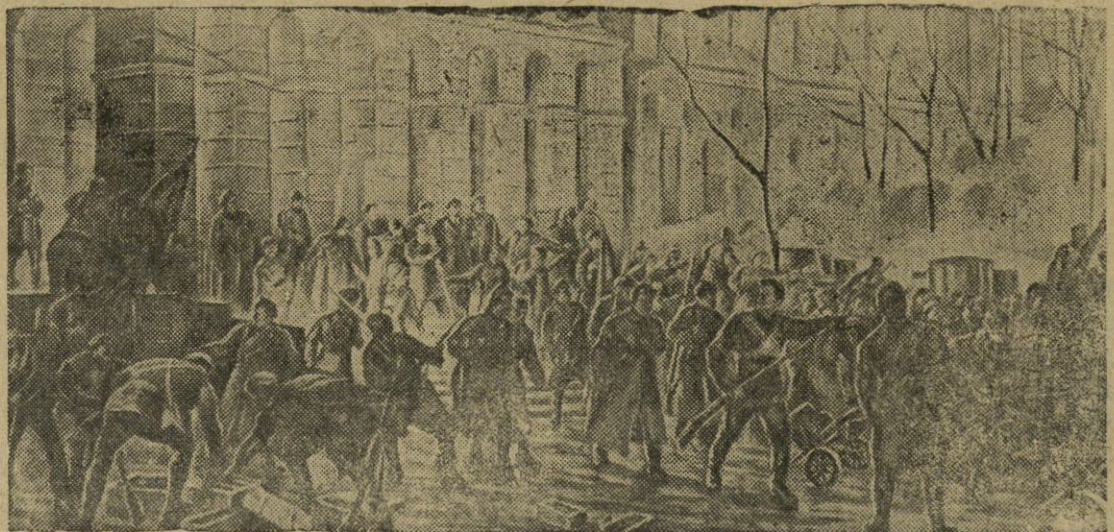
Tik tarybinė valdžia suteikė moteriai lygią teisę su vy-

ru į darbą. Tarybų šalyje tapo paprastu reiškiniu, kai moterys užima atsakingus postus valstybiniame aparate. Vien tik pramonėje dabar dirba daugiau kaip 250 tūkstančių moterų — inžinierių ir technikų. Mūsų šalyje yra 750 tūkstančių moterų mokytojų ir iki 100 tūkstančių moterų gydytojų.

Kolektyvinių ūkių santvarkos dėka iš tarybinių valstiečių moterų tarpo — išaugo tūkstančiai gabių organizatorių. Kolektyvinių ūkių valstietės išmoko valdyti stambius ūkius, dirbti sudėtingomis žemės ūkio mašinomis. Prieš karą moterų — kolektyvinių ūkių pirmininkų ir pirm. pavaduotojų buvo apie 15 tūkstančių. Daugiau kaip 80 tūkstančių valstiečių moterų dirbo kaip fermų vedėjos ir brigadierės. Daugelis dešimčių tūkstančių kolektyvinių ūkių valstiečių moterų vairuoja traktorius, kombainus, automobilius.

Kiekvieno piliečio padėti mūsų šalyje nustato jo asmeninis darbas bei galimūmų. TSRS darbininkai, valstiečiai ir inteligentai dirba sau, savo socialistinės valstybės naudai.

Didžioji Spalio revoliucija likvidavo išnaudotojų santvarką ir visiems amžiams panaikino mūsų šalyje sąlygas, kuriose vieni žmonės gyveno vergiškame darbe, o kiti naudodamiesi jų darbo vaisiais. Iš sunkios naštos, kuria jis yra kapitalizmo šalyse, darbas, TSRS tapo garbės, šlovės, šaunumo ir didvyriškumo reikalas. Gerbiamas tarybinėje visuomenėje yra tas, kas geriau ir našiau dirba. Mūsų šalyje visi piliečiai, sugebantieji dirbti, privalo dirbti. Darbas TSRS, skelbia TSRS Konstitucijos 12-tasis straipsnis, yra kiekvieno darbingo piliečio pareiga ir reikalas.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos dieną buvusio Smolnio instituto pastatas partijos CK ir Petrogrado darbininkų ir kareivių deputatų Taryba, tapo revoliucijos kariniu štabu. Iš Smolnioėjo koviniai įsakymai. Į Smolnį traukė revoliucinės dalys ir Raudonosios Gvardijos būriai. Iš čia bolševikai juos nukreipdavo į Žiemės rūmų šturmą, kur, po junkerių ir smogiamųjų būrių apsauga, pasislėpė laikinoji vyriausybė, į stotis, į paštą, telegrafą, į ministerijas, į valstybinį banką ir t. t. Sukilimui vadovavo V. I. Leninas ir vyriausias Partinis centras sukilimui vadovauti su J. V. Stalinu priešakyje.

Nuotraukoje: „Spalio štabas“.

Dail. V. Kuznecovo paveikslas

TASS-o spaudos klišė

DIDŽIOSIOS SPALIO SOCIALISTINĖS
REVOLIUCIJOS 30-JŲ METINIŲ IŠVAKARĖSE

I pagalbą propagandistui ir agitatoriui

Spalio revoliucija ir nacionalinio klausimo išsprendimas TSRS

TSRS tautų draugystė yra vienas didžiausių Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos užkariavimų. Dar ilgai prieš Spalį bolševikų partijos vadai Leninas ir Stalinas įrodė, jog negali būti tokio amžino įstatymo, pagal kurį vienos tautos turi viešpatauti, o kitos — būti pavergtos. Tą vilko įstatymą turi tik išnaudotojų visuomenė, pagrįsta private nuosavybe ir darbo žmonių pavergimu. Nuvertus išnaudotojų klasių valdžią, turi išnykti ir vaidai ir nesantaika tautų tarpe.

Spalio socialistinė revoliucija buvo pagrindinė sąlyga tautinei priespaudai mūsų šalyje likviduoti. Mūsų šalies darbo žmonės, komunistų partijos vadovaujami, nuvertė išnaudotojų klasių — dvarininkų ir kapitalistų valdžią bei panaikinę iki pamatų seną valstybinį aparatą, sukūrė naujo tipo valstybę — tarybinę valstybę, darbininkų ir valstiečių valstybę, pagrįstą tautų laisvės, lygiateisiškumo ir draugystės principais. Pukiam dokumente „Rusijos tautų teisių deklaracijoje“, paskelbtoje 1917 m. lapkričio mėn., buvo užfiksuoti pagrindiniai tarybinės vyriausybės tautinės politikos nuostatai: Rusijos tautų lygybė ir suverenumas; Rusijos tautų teisė į laisvą apsisprendimą, net ligi atsiskyrimo ir savarankiškos valstybės sukūrimo; visų ir visokių tautinių ir tautinių — religinių privilegijų bei apribojimų panaikimas; laisvas Rusijos teritorijoje gyvenančių tautinių mažumų ir etnografinių grupių išsivystymas.

Socialistinės revoliucijos pergalė Rusijos centre sukėlė galingą revoliucinio sąjudžio pakilimą buvusios Rusijos imperijos pakraščiuose, caro valdžios pavergtųjų tautų darbo žmonių tarpe. Daugumos pakraščiu tautų darbo žmonės, sukilę prieš savo išnaudotojus, su rusų darbininkų pagalba, nuvertė baltagvardiečių nacionalistines vyriausybes ir stipriai susiejo savo likimą su rusų darbininkų klase, drauge su ja didvyriškai apgynė pirmą pasaulį tarybinę valstybę nuo užsienio interventų ir jų pagalbininkų.

Tik tokiose tautiniuose rajonuose, kaip Ukraina, Užkaukazė, Pabaltijis išnaudotojų elementams laikinai pavyko su užsienio interventų pagalba likti prie valdžios, nuslopinti darbo žmonių revoliucinį sąjudį. Tačiau žiauriausios priespaudos politika, kurią vykdė čia atsiradusios nacionalistinės buržuazinės vyriausybės, galutinai įtikino darbo žmones, jog tik sąjungoje su didžiąja Rusijos tauta jie galės išgelbėti savo šalį, apginti savo tautinę nepri-

klausomybę, savo teises ir savo laisvę. Iš pradžių Ukraina, po to Užkaukazė ir 1940 m. Pabaltijo šalys — Lietuva, Latvija, Estija tapo tarybinėmis, lėjo į Tarybų respublikų sudėtį.

TSRS sukūrimas 1922 metais buvo žymus žingsnis pirmyn praktiškai sprendžiant tautinį klausimą. Vieningos, sąjunginės valstybės rėmuose daug efektingiau galima buvo išnaudoti šalies išteklius, greičiau likviduoti ūkinį bei kultūrinį tautų atsilikimą, paveldėtą iš senosios visuomenės. Mūsų vyriausybės darbas ir buvo nukreiptas šita kryptimi, būtent faktiškai visų mūsų šalies tautų lygybės įvykdymo kryptimi, nes politinė lygybė jau buvo įvykdyta. Savo knygoje „Marksizmas ir nacionalinis kolonizmas“ draugas Stalinas nurodė, kad tautinio klausimo esmė buvo „panaikinti tų tautų atsilikimą (ūkinį, politinį, kultūrinį), kuri mes paveldėjome iš praeities, duoti galimumą atsilikusioms tautoms pavyti centrinę Rusiją ir valstybinių, ir kultūrinių, ir ūkinių atžvilgiais“.

Šalies industrializavimas tapo pagrindu likviduojant tarybinių respublikų atsilikimą, keliant jų ūkį bei kultūrą. Pramonės išsivystymas, milžiniško fabriku ir gamyklų kiekio sukūrimas ne tik šalies centre, bet ir periferijoje padėjo sukurti ten proletariato kadrus.

Socialistinis industrializavimas buvo tvirtas pagrindas žemės ūkiui pertvarkyti kolektyviniais pagrindais, padėjo sutelkti valstiečius aplink partiją ir tarybinę vyriausybę. Jo dėka mūsų šalyje susidėjo sąlygos išnaudotojų klasėms pilnutinai likviduoti.

Stalininių penkmečių metais tarybinių tautinių respublikų pakilimo klausimas buvo iškeltas visu mastu. Penkmečio plano įvykdymo rezultate išpašaknų pasikeitė visų respublikų išvaizda. Iki 1940 metų Tarybų Sąjungos pramonė išaugo palyginti su 1913 m. 10,9 karto, o tokios tautinės respublikose, kaip pavyzdžiui, Kazachstane pramonė išaugo 22,2 karto. Gruzijoje — 26,4 karto, Tadžikijoje — 242 kartus.

Liaudies ūkio augimą lydėjo smarkus tautinės kultūros augimas. Ten, kur anksčiau viešpatavo tamsumas, kur raštingi žmonės buvo skaičiuojami vienetais, atsirado mokyklos, bibliotekos, teatrai, muziejai, universitetai. Visos tautinės respublikos išaugo savonauja inteligentija, buvo pasiektas platus kultūros mokslo, meno suklestėjimas.

Bendrame kūrybiniame socializmo statybos darbe tvirtėjo draugystės saitai tarp TSRS tautų, glaudžiai susitel-

kė jų gretos kovojant dėl mūsų daugiatautės tarybinės valstybės suklestėjimo. Kiekviena iš tautų praktiškai įsitikino, jog jos tikras tautinis išsivystymas gali vykti tik tarybinės santvarkos sąlygose, tik vienybėje ir draugystėje su kitomis broliškomis tautomis. Didžiulis mūsų partijos darbas kuriant ir tvirtinant daugiatautę valstybę buvo apvainikuotas visišku pasisekimu. Stalino Konstitucija, užtvirtinusi dabartinę TSRS santvarką, patvirtino, jog „mes turime dabar pilnai susidėjusią ir visus mėginimus išlaikiusią daugiatautę valstybę, kurios tvirtumu galėtų pavydėti bet kuri daugiatautė valstybė, bet kurioje pasaulio dalyje“ (Stalinas „Leninizmo klausimai“ IX laida 514 psl.).

Tas TSRS tautų vienybės tvirtumas, jos jėga buvo patikrinta Didžiojo Tėvynės karo metais. Hitlerininkai tikėjosi palaužti mūsų šalies pasipriešinimą ne tik ginklu, bet ir klastingu mėginimu supiudyti tautas. Tačiau tie niekšingi priešai sumanymai sužlugdo. Tarybiniai žmonės buvo ir liko ištikimi savo tėvynei. Masinis visų TSRS tautų didvyriškumas ir pasiaukojimas, pasireiškęs kovose dėl socialistinės Tėvynės, ryškiai parodė tarybinę respublikų sąjungos tvirtumą ir nenugalimumą.

Kova su fašistine Vokietija tuo pat metu vaizdingai įrodė, kiek vertinga yra Tarybų Sąjunga kiekvienai tarybinei respublikai. „Priešas užėmė visą Lietuvą ir nuėjo toli už jos ribų į rytus. Atrodė, jog šalis pražuvo po vokiškuoju fašistiniu batū. Bet toli nuo hitlerinių sienų, ties Oriolu, bendrasąjunginėje Raudonojoje Armijoje kovojo lietuvių divizija. O Tarybų Sąjungos sostinėje — Maskvoje buvo Lietuvos vyriausybė, kuri ragino ir organizavo, kiek tai, buvo galima, Lietuvos viduje jėgas, sugebančias kovoti“ (Kalininas, „Lietuvių tauta naujuoju keliu“). Ir kiek nesistengė fašistinė propaganda ir niekšingi vokiškųjų grobių pakalikai — lietuviečiai buržuaziniai nacionalistai iškraipyti tikrą padėtį frontuose ir Tarybinės Armijos užnugaryje, Lietuvos darbo žmonės girdėjo ir matė, jog dėl jų laisvės vyksta įnirtinga kova, jog tarybinės tautos su rusų tauta priešakyje eina į jį pa- galbą.

Karas pasibaigė pilna Tarybų Sąjungos pergalė prieš fašistinę Vokietiją ir tai buvo ne tik karinė ir ekonominė pergalė prieš priešą, bet ir lenininės — stalininės tautų draugystės politikos pergalė prieš hitlerinę žvėriško nacionalizmo ir masinės neapykantos politiką bei praktiką.

Tarybinė valstybinė santvarka, suvaidinusi didžiulį vaidmenį nugalint priešą, vaidina toki pat žymų vaidmenį dabartiniame taikiame mūsų šalies išsivystyme. Visa tarybinė liaudis pasiaukojančiai trūsiasi šalies liaudies ūkiui atkurti ir toliau išvystyti. Tame kūrybiniame darbe didžiulę reikšmę turi TSRS tautų savitarpinė pagalba. Tik broliška Tarybų Sąjungos tautų pagalba leidžia Lietuvos darbo žmonėms sparčiais tempais pakelti iš griuvėsių gamyklas ir fabrikus, kurti naujas įmones, sėkmingai sutvarkyti darbą žemės ūkyje, vystyti kultūrą. Pokarinio penkmečio antrųjų metų liaudies ūkio planų vykdymas ir viršijimas visoje Tarybų Sąjungoje rodo, kokios galingos jėgos glūdi tarybinėje liaudyje,

suvienytoje į vieną brolišką šeimą.

Tarybinės tautų lygiateisiškumo ir draugystės ideologijos reikšmė išeina toli už mūsų šalies ribų. Karo metais ta ideologija suvaidino didžiulį vaidmenį sutelkiant viso pasaulio laisvę mylinčias tautas kovai prieš hitlerinę Vokietiją.

Po karo, Tarybų Sąjunga stovi priešakyje kovos dėl taikos ir tautų saugumo, dėl jų laisvės ir lygiateisiškumo, prieš naujo karo kurstytojus, pirmoj eilėje prieš JAV imperializmą. ... „Taiką mylinčios tautos su viltimi žiūri į Maskvą, kaip į didžiosios taiką mylinčios valstybės sostinę ir kaip į galingą taikos tvirtovę“ (Stalinas).

Z. Beliajeva

Kovokime už bulvių paruošas

Maskvoje 800-tųjų metų minėjimas 1947 metų rugsėjo 7 d. Kremliaus iluminacija. N. Granovskio foto TASS-o spaudos klišė

Moterų susirinkimas

Nanai atremontuotoje Kupiškio kino „Aušra“ salėje įvyko moterų susirinkimas, kuriame gausiai dalyvavo moterys — delegatės ir namų šeimininkės.

Susirinkimą atidarė LKP(b) Darbo tarpe Moterų skyriaus vedėjas drg. Kovalevskaja. Ji nurodė, kad Kupiškio apskritys moterys aktyviai dalyvauja šalies politiniame ir ūkiniame gyvenime. Jos pasižymėjo paruošų kampanijoje. Čia drg. Kovalevskaja paminėjo pavardes moterų — aktyvisių drg. drg. Kravcovos, Kristinaitės ir kt., kurios visas jėgas dėjo kovai už duonos paruošas.

Baigdama drg. Kovalevskaja atžymėjo, kad apskrityje moterų organizacija nemažai pasidarbavo ir kitose politiniuose — ūkiniuose kampanijose ir kvietė jas nenuleisti rankų ateityje.

Po drg. Kovalevskajos išstojimo, buvo įteikti ordinarai ir medaliai daugiavaikėms motinoms.

Toliau LKP(b) CK lektorius drg. Šlembergeris skaitė išsamią paskaitą apie tarptautinę padėtį. J. Vasarinis

Kupiškio apskritys darbo valstiečiai laiškė didžiajam tarybinių tautų vadui drg. Stalinui pasižadėjo bulvių paruošas įvykdyti iki lapkričio 1 dienos.

Dalis apskritys valstiečių savo pažadą garbingai vykdė ir dėdą visas jėgas priešlaikiniam atsiskaitymui su valstybe bulvių paruošose.

Viešintų ir Šimonių valsčių darbo valstiečiai jau pilnai atsiskaitė su valstybe bulvėmis ir tebetęsia jų viršplėninį statymą.

Neblogai su bulvių paruošomis stovi ir Skapiškio valsčius.

Čia Kupiškio, Svėdasų ir Subačiaus valsčiai vis dar gėdingai tebeatsilieka bulvių paruošose.

Pamkime, kad ir Kupiškį... Šio valsčiaus vadovai apsirgo nusiramino nuotaikomis. Jie sako:

— Juk mes atsiskaitėme grūdais ir pienu... O ko dar daugiau reikia?...

Taip ir užmigo valsčiaus vadovai, o sykiu ir aktyvas, ant laurų.

O Šaltenių apylinkė (pirminkas drg. Skupas) atsilikusiai velkasi valsčiaus uodegoje. Čia buožės atvirai tebesabotuoja bulvių paruošas. Negeriau ir gretimose Svėdenių apylinkė, kurios pirmin. drg. Barzdenis trumparegiškai nemato, kaip buožės Balėtinus, Armulavičius ir kt. samonin-gai neatiduoda bulvių privalomiojo kiekio.

Gal tai pastebės Kupiškio valsčiaus vadovai? Jie teatsimena, kad laikas nelaukia, o duotas Vadui pasižadėjimas reikia pareigingai įvykdyti.

O nerimtai žiūrint į bulvių paruošas ir nekovoja su jas sabotuojančiais buožėmis, bus sužlugdyti jų tempai. J. Jankaitis

J. LIEPINIS

KOMJAUNIMAS

Nuo Baltijos kopų iki okeano,
Nuo tundrų lig palmių pietuos
Ir kur tik beeisi per Placiąją Žemę,
Visur komjaunimas dainuos.

Dainuos jis kovingąją dainą tranšėjų,
Kaip grūmėsi liaudis laisva,
Kaip mirė kareiviai, nurudinti vėjo,
Kaip augo didvyrių karta.

Minės jis pavasarį traktoriams užiant,
Pageltusias vilnis rugių
O sodus, pražydusius kaitrų gegužį,
Ir džiugesį darbo dienų.

Apie dunduliavimą fabriko staklių,
Kasyklas ir naftą Baku
Dainuos komjaunuoliai ryžtingi, atkaklus,
O žemė šypsosis kartu.

Dainuos apie knvgas, mokyklas ir parkus,
Energiją laisvo žmogaus.
Ir žodžius dainos, jaunom lūpom ištartus,
Audringasai vėjas pagaus.

Praėjo, negrįš anos dienos aptemę:
Jos dingo kažkur vakaruos...
O šiandien, kur eisi per gimtąją žemę,
Visur komjaunimas dainuos!

Gera! veikia pirkla — skaitykla

VIEŠINTŲ valsčiuje gėstali. Išsina sienlaikraštis
riausiai veikia Akmenos apy- „Valstietis“, kuriame gau-
linkės pirkia — skaitykla siai rašoma opiais valstiečiams
(vedėjas mokytojas drg. Kriu- klausimais.
ka).

Čia ant sienų kabo Didžiųjų Vadų portretai ir plakatai. Laikraščių ir žurnalų komplektai bei knygos tvarkingai išdėstytos ant švartų valstiečiai. M. Martynaitis

Mums rašo

Nešvara Subačiuje

Subatėnai nusiskundžia, kad Deja, to viso nemato apsi-
miestelyje baisiausia nešvara: leide Subačiaus valsčiaus va-
gatvės apterštos, niekuomet dantai ir neranda reikalo įves-
nešluojamos. ti švara. K. Lakštingala

Maršalo lazda

arba
rekonstruota
Laisvės statula

Pieš. Bor. Jefimovo

Ziliakaus pareiškimas apie kelionę į Tarybų Sąjungą ir Rytų Europos šalis

LONDONAS, spalio mėn. 28 d. (TASS). Reuterio agentūros pranešimu, Anglijos parlamento narys leiboristas K. Ziliakus savo interviu, jo duotame jau grįžus kartu su septyniais kitais parlamento nariais — leiboristais iš kelionės po Rytų Europos šalis, pareiškė, kad ryškiausias momentas buvo jų dvi valandas vykęs pasikalbėjimas su J. V. Stalinu. Ziliakus pasakojo, jog, kaip pareiškė J. V. Stalinas, kuris delegacijos narius priėmė Sočije, Juodosios jūros pakraštyje, tarybinė užsienio politika, nepaisant to, kad 9 šalių kompartijos sukūrė Informacinį biurą, kaip ir pirma yra pagrįsta ir bus pagrindžiama ekonominiu bei politiniu bendradarbiavimu su visomis valstybėmis.

J. V. Stalinas bendrais bruožais palietė visą tarybinę politiką, tiek užsienio politikos santykių srityje, tiek ir ekonomikos bei prekybos srityje. Kiek Ziliakus pajėgė prisiminti — J. V. Stalinas pareiškė:

Informacinis bluras

Tai nėra mėginimas atgauti trečiojo internacionalo. Trečiasis internacionalas buvo sukurtas tuo metu, kai komunistų partijos ką tik kėlėsi ant kojų, ir jis pa-

dėjo paruošti vadovus bei užmegsti kontaktą tarp partijų. Butų utopija ar donkichotiškumas atgal pasukti istorijos ratą, atkuriant trečiąjį internacionalą.

Šiandien, pareiškė Stalinas, padėtis pakito. Eilėje šalių yra įtakingos komunistų partijos, įleidusios šaknis savo šalyse, turinčios didelę atsakomybę ir vadovaujamos energingų bei gabių liderių. Butų kvaila mėginti vadovauti tokioms partijoms iš vieno centro.

Informacinio biuro tikslas

Tos devynių šalių komunistų partijų konferencijos tikslas — kiek aš (Stalinus) jį suprantu — visų pirma yra tas — suteikti galimumą toms komunistų partijoms užmegsti kontaktą, tikslu veiksmingiau ginti darbininkų klasės interesus savo šalyse. Antra, jos laiko būtina susitelkti tam, kad gintų savo šalių tautinę nepriklausomybę.

Tarybinė užsienio politika

Tuo ji konsultatyvinė, deja komunistų partijų grupė neturi įtakos į tarybinę politiką. Ji kaip ir pirma lieka politika siekimo bendradarbiauti ekonomiškai ir politiškai su visomis valstybėmis, pradedant

nuo Jungtinių Amerikos Valstybių ir Anglijos.

Ekonominis bendradarbiavimas

Stalinus numato ekonominį bendradarbiavimą nepareinamai nuo įvairių šalių ekonominės struktūros valstybių.

Ziliakus paaiškino, kad jis iš Maskvos išskrido į Sočį, kur jis susitiko su J. V. Stalinu, o iš ten nuvyko tiesiog į Varšuvą.

Pasakodamas apie savo kelionę į Tarybų Sąjungą, Lenkiją, Čekoslovakiją ir Jugoslaviją drauge su kitais delegacijos nariais, Ziliakus pareiškė: „Mes pamatėme, kad tos šalys tikrai vykdo socialistinę rekonstrukciją. Jos pasirinko tarp privačios iniciatyvos ir visuomeninės nuosavybės bei kontrolės pastarųjų naudai.“

Mes išaiškinome tose šalyse, kad mes atvykome išstudijuoti jų planus ir tarptautinius santykius, mes esame tos nuomonės, kad prekybos išplėtimas su tomis šalimis yra mums vienintelė išeitis iš krizės. Maršalo planą laikome iškviestimu Europai Trumeno doktrinos tuo pavidalu, kokiu ji taikoma Graikijos atžvilgiu.

(ELTA).

Tarptautinė apžvalga

Daugiau kaip mėnuo vyksta Sąjūnų Nacijų Organizacijos Generalinės Asamblėjos Sesijos darbas. Kalbos, pasakytos Asamblėjos plenarinioose posėdžiuose ir jos komitetuose, visai įtikinančiai parodo, jog Sąjūnų Nacijų Organizacijoje susidarė dvi stovyklos, reiškiančios tiesiog priešingus siekimus ir tikslus. Viena stovykla su Tarybų Sąjunga priešakyje reiškia interesus didžiųjų bei mažųjų tautų, kovojančių dėl demokratijos, taikos ir saugumo. Antroji stovykla — su JAV priešakyje, stovykla, remiama Anglijos ir kitų nuo Amerikos bankų priklausančių šalių, ginančių asmeninę grobikiškų stambių kapitalistinių monopolijų interesus.

Sesijos plenariniai posėdžiai ir komitetų (ypač politinio, kuriame svarstomi svarbiausieji klausimai) darbas vyksta įnirtingos kovos sąlygomis, Amerikos delegacija

mobilizuoja visas priemones savo savanaudžiams tikslams pasiekti.

Paleisti į darbą šturkštus spaudimai, suklastojimai, „balsavimo mašina“. Ir vis dėlto JAV diplomatija patyrė eilę pralaimėjimų.

Ypatinga jėga politiniame komitete išsivystė kova dėl tarybinių pasiūlymų apie priemones kovai prieš naujo karo propagandą bei kurstytojus. Klausimas pastatytas tiesiai: jei jūs nenorite naujų karų su jų nelaimėmis bei kančiomis, tai paskelbkite negailestingą kovą prieš nusi- kalstamąją karo propagandą.

Šiuo klausimu išsivysčiusios diskusijos parodo, jog delegatų dauguma laiko tarybinius pasiūlymus teisingais ir savalaikiais. Reikia turėti galvoje, jog kovos prieš karo kurstytojus klausimas glaudžiai susijęs su klausimu dėl kontrolės atominėi energijai ir

dėl apsiginklavimo sumažinimo. Kitaip kalbant, be sprendžiamųjų priemonių karui užkirsti kelią.

Amerikos delegacija stojo prieš Tarybų Sąjungos pasiūlymus. JAV atstovas Ostinas mėgino įrodyti, esą TSRS pasiūlymai prieštarauja Sąjūnų Nacijų įstatams, o taip pat žodžio laisvės ir spaudos principams.

Tarybinės delegacijos vadovas A. Višinskis demaskavo Ostino manevrą, ginantį naujo karo kurstytojus tuščiais žodžiais apie žodžio ir spaudos laisvę.

Laisva demokratinė spauda, reiškianti liaudies interesus, turi kovoti dėl taikos, ir todėl karo propagandos uždraudimas nebūs pasikėsėjimas prieš spaudos laisvę, o priešingai, paskatins tokią spaudą tarnauti pagrindiniams taiką mylinčių tautų interesams — taikos ir saugumo reikalui.

Jie dar neįsijungė į Lenino - Stalino biografijų nagrinėjimą

Kada apskrities dirbantieji aktyviai įsijungė į didžiųjų proletariato vadų gyvenimo kelio nagrinėjimą, Viešintų valsčiaus vadovai gėdingai tuo atžvilgiu atsilieka ir dar

nei karto nesusaukė savo tarybų, kad išnagrinėtų didžiųjų mūsų vadų praeitą kovų kelią.

Partiniam organizatoriui drg. Jupatovui laikas suprasti to

reikalo svarbumą ir pasiekti to, kad partinė ir komjaunimo organizacijos būtų organizatoriais, o ne stovėtų nuošalyje. K. Vasaris

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS